

Τμήμα Τεχνολόγων Γεωπόνων

Τίτλος Μαθήματος:

ΚΑΛΩΠΙΣΤΙΚΑ ΔΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΘΑΜΝΟΙ

Ενότητα 5: Καλλωπιστικοί θάμνοι σε αστικά τοπία: Μέρος Α΄

Γρηγόριος Βάρρας

Αν. Καθηγητής

Άρτα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης *Creative Commons*.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.
- Το έργο «**Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Καλλωπιστικοί θάμνοι στα αστικά τοπία

Βειγκέλια (*Weigela florida*)
Βεστρίτσια, Βεστρίγκια (*Westrigia fruticosa*)
Δουράντα (*Duranta plumieri*)
Ελαίαγνος (*Elaeagnus sp.*)
Ευώνυμο (*Euonymus sp.*)
Καλλιστήμονας (*Callistimon laevis*)
Κάσσια (*Cassia floribunda*)
Κοράλι (*Russelia equisetiformis*)

Βεϊγκέλια (Weigela florida)

Weigela florida (Βεϊγκέλια)

Οικογένεια: Caprifoliaceae

Συνώνυμα : *Calysphyrum floridum*, *Diervilla florida*, *Diervilla praecox*, *Diervilla rosea*, *Weigela pauciflora*, *Weigela rosea*

Κοινές ονομασίες: Βεϊγκέλια, μηλίτσα, weigela

Καταγωγή:

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Κατηγορία: Κρεμοκλαδής θάμνος Φυλλοβόλος

Ύψος: 3-5 m

Ρυθμός ανάπτυξης: Γρήγορος

Άνθη:

Άρωμα: Όχι

Περίοδος ανθοφορίας: Τέλη άνοιξης . Ανθίζει για σχετικά μικρό χρονικό διάστημα

ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ:

Τύπος χώματος: Οποιοδήποτε, με καλή αποστράγγιση

Απαιτήσεις σε νερό: Μέτριες / Αυξημένες

Έκθεση στον ήλιο: Πλήρης / ημισκιά. Σε θερμά κλίματα καλό είναι να αποφεύγεται η έκθεση στον ζεστό μεσημεριανό ήλιο, σε πιο ψυχρά κλίματα συστήνεται η πλήρης έκθεση.

Κλάδεμα: Αμέσως μετά την ανθοφορία

Λίπανση:

Πολλαπλασιασμός:

- Σπόροι

- Μοσχεύματα

Άλλα: Αντέχει και σε χαμηλές θερμοκρασίες κάτω των -20°C.

- Φυτεύεται μεμονωμένα ή σε ομάδες, σε βραχόκητους, παρτέρια, γλάστρες και ζαρτινιέρες.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΑΡΑΣΙΤΑ – ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ:

-Κοκκοειδή, Ψευδόκοκκος, Νηματώδεις, Σκαθάρια

-Βακτήρια: Βακτηριακοί όγκοι (galls)

Μυκητες / Οωμυκητες: Νεκρώσεις κλαδιών. Κηλίδωση των φύλλων . Σήψη ριζών και στελέχους. Μαρασμός

Weigela florida 'Bristol Ruby'.

Weigela florida 'Minuet'.

Weigela florida 'Sunny Princess'

Εικόνες από: <http://www.canadaplants.ca/photos>

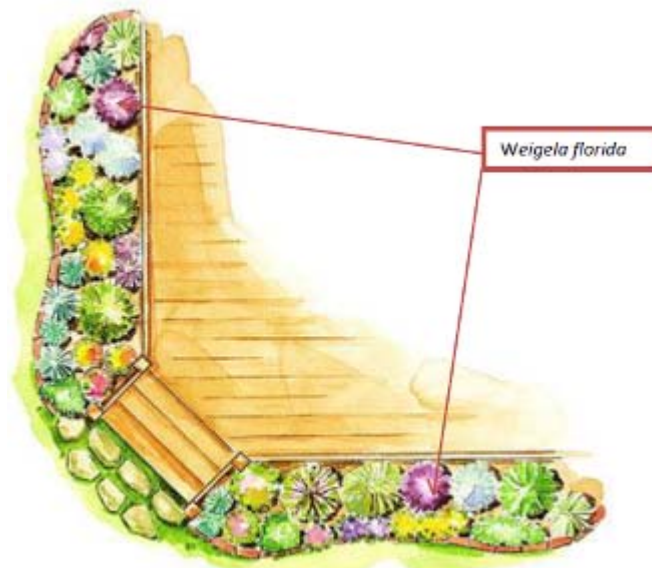
Weigela florida 'Red Prince'.

Weigela florida Σε παρτέρι

Weigela florida κατά τους χειμερινούς μήνες

Φυτοτεχνικό σχέδιο

Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ανοιχτά μαθήματα
opencourses

Βεστρίτσια (*Westrigia fruticosa*)

Westrigia fruticosa (Βεστρίτσια)

Οικογένεια: Lamiaceae

Συνώνυμα / κοινές ονομασίες:

Καταγωγή:

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Κατηγορία: Αειθαλής θάμνος

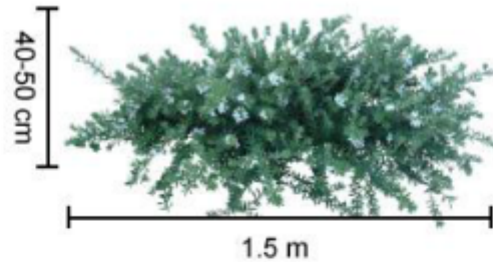
Ύψος: 1,5m, με μικρά, στενά λογχοειδή φύλλα

Ρυθμός ανάπτυξης:

Άνθη: Λευκά άνθη

Άρωμα:

Περίοδος ανθοφορίας: Από τα τέλη της άνοιξης ως τις αρχές του φθινοπώρου.

ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ:

Τύπος χώματος: Σε σχετικά ξηρά εδάφη

Απαιτήσεις σε νερό:

Έκθεση στον ήλιο: Αναπτύσσεται σε ηλιόλουστες θέσεις

Κλάδεμα:

Λίπανση:

Πολλαπλασιασμός: -

Άλλα:

Κατάλληλο και γι παραθαλάσσιες φυτεύσεις, χρειάζεται όμως προστασία ακόμη και από τους ήπιους παγετούς.

Κατάλληλο για φύτευση μόνο στις θερμές περιοχές της χώρας όπου και καλλιεργείται τα τελευταία χρόνια

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΑΡΑΣΙΤΑ - ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ: Δεν προσβάλλεται από ασθένειες.

Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου

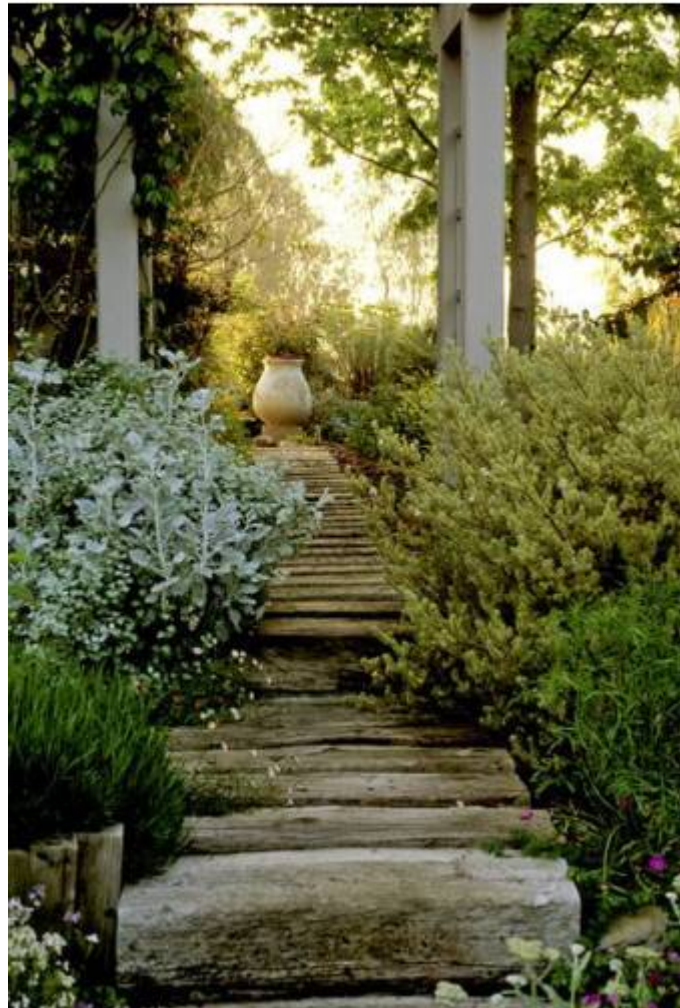

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ανοικτά μαθήματα
open courses

Βεστρίτσια (*Westrigia fruticosa*) στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ανοικτά μαθήματα
opencourses

Δουράντα (*Duranta plumieri*)

Duranta plumieri (Δουράντα)

Οικογένεια: Verbenaceae

Συνώνυμα / κοινές ονομασίες:

Καταγωγή: Κεντρική και Νότια Αμερική

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Κατηγορία: Θάμνος/Ημιαειθαλής

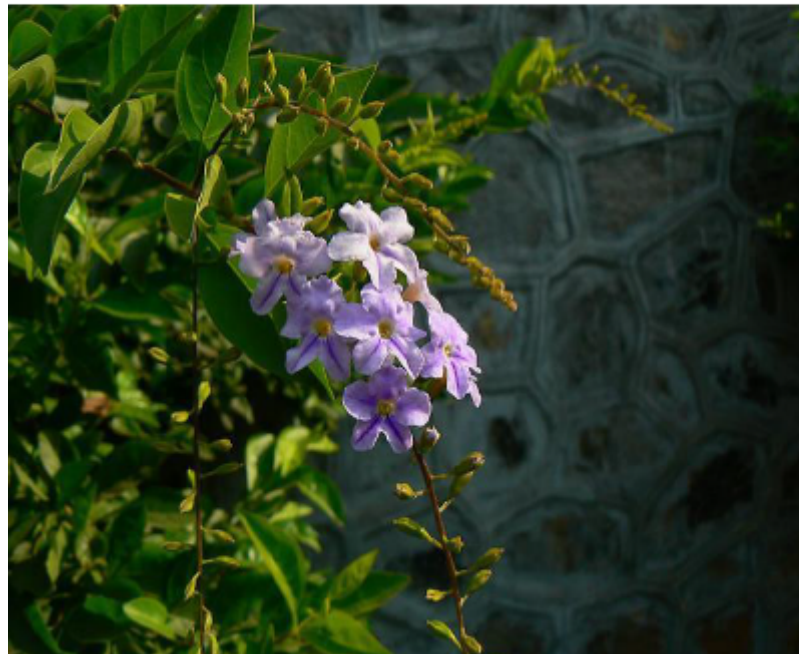
Ύψος: 6 m

Ρυθμός ανάπτυξης: Γρήγορος

Άνθη: Μπλε-Μωβ, υπάρχουν ποικιλίες με διαφορετικά χρώματα (λευκό, σκούρο μωβ)

Άρωμα: Ναι

Περίοδος ανθοφορίας: Καλοκαίρι / φθινόπωρο. Σε θερμά κλίματα όλο το χρόνο

ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ:

Τύπος χώματος: Οποιοδήποτε, με καλή αποστράγγιση

Απαιτήσεις σε νερό: Μέτριες

Έκθεση στον ήλιο: Πλήρης / ημισκιά

Κλάδεμα: Κορφολόγημα μετά την ανθοφορία - καρποφορία, κλάδεμα για τη διαμόρφωση του σχήματος τέλη χειμώνα – αρχές άνοιξης

Λίπανση:

Πολλαπλασιασμός:

--Σπόροι

- Ποώδη μοσχεύματα

- Ημιξυλώδη μοσχεύματα

Άλλα:

- Οι καρποί είναι διακοσμητικοί

- Θεωρείται διεισδυτικό είδος σε ορισμένες περιοχές

- Μέρη του φυτού είναι δηλητηριώδη

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΑΡΑΣΙΤΑ - ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ: Προβάλλεται σπάνια. Παρ' όλα αυτά, μπορεί να προσβληθεί από:

Έντομα:

Αφίδες (*Aphis gossypii*), Ακάρεα, Αλευρώδεις (*Trialeurodes vaporariorum*), Ψευδόκοκκος Κοκοσιδί (*Coleorhiza japonica*)

- κόμπες (*Lymantia atrata*)

- Θρίπες (*Thrips flauus*)

Μυκητες: Black mildew (*Asteroleilia pittieri*), Καπνιά (*Carponum*)

Ιοι: *Duranta leaf curl virus* (*Begomovirus*)

Ελαίαγνος (Elaeagnus sp.)

Elaeagnus sp. (Ελαίαγνος)

Οικογένεια: Elaeagnaceae
Συνώνυμα / κοινές ονομασίες:
Καταγωγή:

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Κατηγορία:

Ύψος:

Ρυθμός ανάπτυξης:

Άλλο: Μίσχοι, φύλλα,
και καρποί καλύπτονται με
ασημένιος-άσπρες κλίμακες.

Άρωμα: Ευώδες

Περίοδος ανθοφορίας: Από το Μάιο
μέχρι τον Ιούνιο.

Elaeagnus:

Αειθαλή και φυλλοβόλα δένδρα και θάμνοι που καλλιεργούνται άλλες φορές για το διακοσμητικό φύλλωμά τους και άλλες φορές για τα αρωματικά άνθη που ακολουθούνται από εδώδιμους καρπούς. Έχουν λίγο ή πολύ αγκαθωτά κλαδιά. Αναπτύσσονται σε ηλιόλουστες θέσεις, ακόμη και σε άγονα και σχετικά ξηρά εδάφη. Απαιτούν προστασία από τους δυνατούς παγετούς. Τα δένδρα φυτεύονται μεμονωμένα και σε δενδροστοιχίες, ενώ οι θάμνοι σε μπορντούρες και ομάδες. Κατάλληλα και για παραθαλάσσιες φυτεύσεις. Πολλαπλασιάζονται με μοσχεύματα.

Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ανοικτά μαθήματα
open courses

Ευώνυμο (Euonymus sp.)

Euonymus sp.(Ευώνυμο)

Οικογένεια:

Συνώνυμα / κοινές ονομασίες:

Καταγωγή:

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Κατηγορία: Αειθαλής θάμνος

Ύψος: 2-4 μέτρα

Ρυθμός ανάπτυξης:

Άνθη: Σε μικρές ταξιανθίες, με ασπροπράσινο χρώμα

Άρωμα:

Περίοδος ανθοφορίας: Μαΐο - Ιούνιο

ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ:

Τύπος χώματος: Δεν έχει ιδιαίτερες απαιτήσεις σε έδαφος

Απαιτήσεις σε νερό:

Έκθεση στον ήλιο: Αναπτύσσεται το ίδιο καλά και σε φωτεινές θέσεις και σε ημισκιαζόμενες

Κλάδεμα: Τα φυτά που διαμορφώνονται σε γεωμετρικά σχήματα και οι μπορντούρες πρέπει να ψαλιδίζονται 2-3 φορές, από τον Απρίλιο ως το Σεπτέμβριο, για να διατηρούν το σχήμα τους. Το ατομικό κατά φυτό κλάδεμα συνίσταται στην αφαίρεση των παλιών, ξερών, ατροφικών βλαστών από τη βάση τους, νωρίς την άνοιξη.

Λίπανση:

Πολλαπλασιασμός: Βασικός τρόπος πολλαπλασιασμού είναι με ημιώριμα μοσχεύματα, που παίρνονται από Ιούλιο ως Σεπτέμβριο και τοποθετούνται για ριζοβολία σε μίγμα τύρφη - περλίτη

Άλλα: Είναι πολύ ανθεκτικό για φύτευση σε παραθαλάσσια μέρη, έχει ικανοποιητική αντοχή στο κρύο και αντέχει στην ατμοσφαιρική ρύπανση.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΑΡΑΣΙΤΑ - ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ: Προσβάλλεται συχνά από ωίδιο (άσπρες κηλίδες στα φύλλα σαν σκόνη) και από κοκκοειδή.

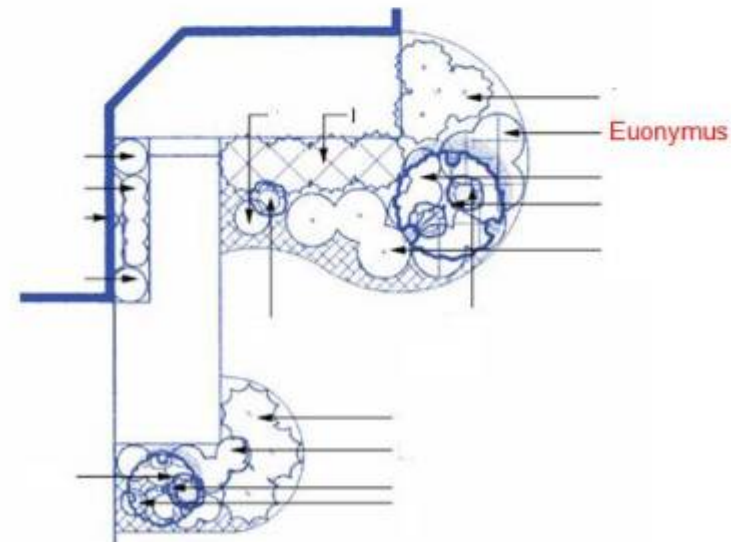
Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ανοιχτά μαθήματα
open courses

Καλλιστήμονας (Callistimon laevis)

Callistimon laevis (Καλλιστήμονας)

Οικογένεια: Myrtaceae

Συνώνυμα / κοινές ονομασίες:

Καταγωγή: Αυστραλία

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Κατηγορία: Θάμνος ή μικρό δέντρο Αειθαλές

Ύψος: 4μ

Ρυθμός ανάπτυξης: Αργός

Άνθη: Κόκκινα

Άρωμα: Οχι

Περίοδος ανθοφορίας: Άνοιξη - Καλοκαίρι - Φθινόπωρο

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ:

Τύπος χώματος: Ελαφρά όξινο ή ουδέτερο - Κατάλληλο και για παραθαλάσσιες φυτεύσεις

Απαιτήσεις σε νερό: Μικρές

Έκθεση στον ήλιο: Πλήρης / ημισκιά

Κλάδεμα: Δεν είναι απαραίτητο και πρέπει να γίνεται αμέσως μετά το τέλος της ανθοφορίας.

Λίπανση:

Πολλαπλασιασμός:

- Σπόροι
- Μοσχεύματα

Άλλα:

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΑΡΑΣΙΤΑ - ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ:

Εντομα:

- Κοκκοειδή
- Κάμπιες
- Θρίπες

Μυκητες:

- Σκουριά
- Κηλιδωση των φύλλων

Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ανοικτά μαθήματα
opencourses

Κάσσια (Cassia floribunda)

Cassia floribunda(Κάσσια)

Οικογένεια: Fabaceae

Συνώνυμα / κοινές ονομασίες:Κάσσια

Καταγωγή: Αυστραλία

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Κατηγορία: Θάμνος Ημισειθαλής

Ύψος: 2-4 m

Ρυθμός ανάπτυξης: Γρήγορος

Άνθη: Κίτρινα

Άρωμα: Ελαφρύ

Περίοδος ανθοφορίας: Χειμώνας - Άνοιξη

ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ:

Τύπος χώματος: Στη φύση εμφανίζεται σε ουδέτερα ή αλκαλικά αμμώδη εδάφη, αλλά ανέχεται σχεδόν οποιοδήποτε τύπο εδάφους με καλή αποστράγγιση

Απαιτήσεις σε νερό: Χαμηλές / Μέτριες. Ανθεκτικό στη ξηρασία.

Υπερβολικό πότισμα προκαλεί χλώρωση στο φυτό

Έκθεση στον ήλιο: Πλήρης

Κλάδεμα: Μετά την ανθοφορία

Λίπανση:

Πολλαπλασιασμός: -

- Μοσχεύματα

- Σπόροι. Χρειάζονται προεργασία με βύθιση σε ζεστό νερό. Η

βλάστηση ευνοείται από πυρκαγιές

Άλλα: Θεωρείται διεισδυτικό είδος σε ορισμένες περιοχές

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΑΡΑΣΙΤΑ - ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ: Προσβάλλεται σπάνια.

Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ανοικτά μαθήματα
opencourses

Κοράλι (Russelia equisetiformis)

Russelia equisetiformis (Κοράλι)

Οικογένεια: Plantaginaceae

Συνώνυμα / κοινές ονομασίες: Κοράλι,

Καταγωγή: Μεξικό

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Κατηγορία: Κρεμοκλαδής θάμνος

Ύψος: 1-2 m

Ρυθμός ανάπτυξης: Γρήγορος

Άνθη: Κόκκινα, υπάρχουν και ποικιλίες με άσπρα ή κίτρινα άνθη

Άρωμα: Όχι

Περίοδος ανθοφορίας: Άνοιξη έως φθινόπωρο, επαναλαμβανόμενη

ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ:

Τύπος χώματος: Χουμώδες, οποιοδήποτε Ρh, με καλή αποστράγγιση

Απαιτήσεις σε νερό: Μέτριες / ανέχεται την ξηρασία, αλλά ανθίζει καλύτερα αν ποτίζεται κανονικά

Έκθεση στον ήλιο: Πλήρης / ημισκιά

Κλάδεμα: Μόνο για τον έλεγχο του μεγέθους

Λίπανση:

Πολλαπλασιασμός:

- Μοσχεύματα
- Διάρρηση

Άλλα: - Τα στελέχη που αγγίζουν το έδαφος, ριζώνουν εύκολα

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΑΡΑΣΙΤΑ - ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ:

Προσβάλλεται σπάνια από:

Έντομα:

- Νηματώδεις
- Ακάρεα

Μυκητες:

Μπορεί να προσβληθεί από μύκητες αν δεν έχει καλή αποστράγγιση

Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ανοικτά μαθήματα
open courses

Βιβλιογραφία

Άλκιμος Α., Δέντρα και Θάμνοι, καλλωπιστικά είδη από την ελληνική φύση, σελ. 240.

Θεσσαλικά φυτώρια : καλλωπιστικά δέντρα και θάμνοι, ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, τ. -, τχ. -, 2001, σ. 96-97

Τσαλικίδης, Γ., 2005, Καλλωπιστικά φυτά για ελληνικούς κήπους Συγγραφείς, Εκδόσεις Επίκεντρο Α.Ε.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Τεχνολογικό Ίδρυμα Ηπείρου.

<Βάρρας Γρηγόριος>.

<Καλλωπιστικά δέντρα και θάμνοι (Εργαστήριο)>.

Έκδοση: 1.0 <Άρτα>, 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<http://eclass.teiep.gr/courses/TEXG121/>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Μυριούνης Χρήστος
Άρτα, 2015